Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку : спец. випуск Інституту підприємництва та перспективних технологій / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний університет «Львівська політехніка»; відпов. ред. О. Є. Кузьмін. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 109–114.
4. Замороко Т. Л. Інтеграція до СОТ наслідки для легкої промисловості / Т. Л. Замороко // Маркетинг в Україні. – 2005. – № 4. – С. 31–36.
5. Адвокатова Н. О. Дослідження сучасного стану підприємств легкої промисловості України / Н. О. Адвокатова // Економічні інновації. – 2012. – № 47. – С. 5–14.
6. Реструктуризація промисловості України у процесі посткризового відновлення : аналітична доповідь / О. В. Собкевич, А. І. Сухоруков, В. Г. Савенко, С. Л. Воробйов та ін.; за заг. ред. Я. А. Жаліла. – Київ : НІСД, 2011. – 112 с.
7. Актуальне інтерв'ю президента Всеукраїнського Об'єднання роботодавців легкої промисловості «Укрлегпром» Олександра Соколовського. – 25.08.2009 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ukrlegprom.org.ua/statti_3.html
8. Офіційний сайт Державної митної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://arc.customs.gov.ua
9. Митний кодекс України від 13.03.2012 р. № 4495-VI : за станом на 01.06.2014 р. // Офіційний вісник України. – 2012. – № 32. – С. 9.
10. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI : за станом на 01.06.2014 р. // Офіційний вісник України. – 2010. – № 92. – Том 1. – С. 9.

Бужак Ю. С.
Европейский университет

СОСТОЯНИЕ И ТЕНДЕНЦИИ ПОСТУПЛЕНИЙ В БЮДЖЕТ ОТ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ ИМПОРТА ПРОДУКЦИИ ЛЕГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В УКРАИНЕ

Резюме
Статья посвящена исследованию состояния и тенденций объемов и структуры импорта товаров легкой промышленности в Украину за 2007-2013 гг. Проанализирован удельный вес косвенных налогов, взимаемых в процессе импорта товаров на таможенную территорию Украины в структуре поступлений государственного бюджета. Проведен анализ сумм НДС, взысканного в процессе импорта товаров легкой промышленности в разрезе товарных групп, цепных номинальных и реальных темпов их роста.
Ключевые слова: налогообложение импортных операций, импорт, импортные операции, налог на добавленную стоимость, пошлина.

Buzhak Ju. S.
European University

STATE AND TENDENCIES OF RECEIPTS IN THE BUDGET FROM THE TAXATION OF IMPORT OF PRODUCTION OF LIGHT INDUSTRY IN UKRAINE

Summary
Article is devoted to research of a state and tendencies of volumes and structures of import of goods of light industry to Ukraine for 2007-2013. Specific weight of the indirect taxes raised in the course of import of goods on the customs territory of Ukraine in structure of receipts of the state budget is analyzed. The analysis of the sums of the VAT collected in the course of import of goods of light industry in a section of commodity groups, chain nominal and real rates of their growth is carried out.
Key words: taxation of import operations, import, import operations, value added tax, duty.

УДК 336.143.01

Возняк Г. В.
Інститут регіональних досліджень
Національної академії наук України

БЮДЖЕТИ МІСТ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ МАЙБУТНЬОЇ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ

Оцінено рівень виконання міських бюджетів Львівщини, на основі проведеного аналізу ідентифіковано ризики та загрози, що негативно впливають на формування та виконання бюджетів. Окреслено напрями підвищення ефективності управління фінансовими ресурсами громад.
Ключові слова: бюджети міст, доходи, видатки, бюджетний процес, бюджетна політика.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасні умови розвитку економіки України продукують суспільний запит на ефективну бюджетну політику, здатну здійснити модернізацію на регіональному рівні, і як наслідок, стати запорукою покращення рівня життя людей, незалежно від місця проживання. У цьому контексті ключовою домінантою ефективності та дієвості соціально-економічної політики територіальних громад є раціонально побудований бюджет, який

© Возняк Г. В., 2014

є фінансовою основою місцевих органів влади. З іншої сторони, в умовах реформування місцевого самоврядування (яке декларується на вищих щаблях влади), ключовою умовою інтеграції України у європейське співтовариство є не тільки формальне дотримання прав територіальних громад на місцеве самоврядування, але і забезпечення реальної спроможності вирішувати питання місцевого значення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У даній сфері наукових досліджень сформувалось потужне коло фахівців, які всебічно цікавляться питаннями державних фінансів, бюджетного забезпечення територіальних громад, реформуванням податкової системи України тощо. Так, значну увагу даній проблематиці присвячують такі відомі вчені, як Луніна І. [1], Боднарук Т. [2], Єрмошенко М., Єрохін С., Плужніков І. [3], які у своїх працях досліджують питання фінансової незалежності органів місцевого самоврядування.

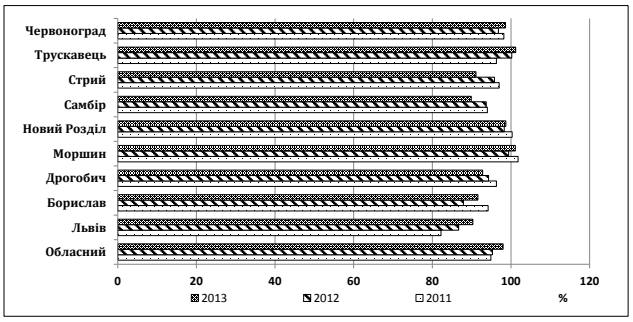

Рис. 1. Виконання бюджетів міст обласного значення Львівщини за 2011-2013 рр., %

Окремі аспекти підвищення ефективності використання бюджетних коштів розроблені в роботах Огонь Ц. [4], Ускова І. [5], Лисяк Л. [6]. Проблемам реформування та вдосконалення бюджетної політики регіонів присвячені праці Зимовця В. [7], Ілларінова А. [8] та ін.

Таблиця 1

Окремі показники фінансового забезпечення бюджетів міст (факт) за 2011-2013 рр.

Міста	Чисел нас., тис.ос	Доходи всього, тис. грн	у розрахунку на одного меш., грн	у т.ч. трансф. тис. грн	у % до дох. бюджету
	2011 рік				
Львів	760,0	2099545,9	2762,6	644882,6	30,7
Борислав	37,2	123130,7	3310,0	81164,9	65,9
Дрогобич	98,7	276671,7	2803,2	176171,6	63,7
Моршин	6,1	24099,7	3950,8	7517,8	31,2
Новий Розділ	28,5	80622,3	2828,9	65607,8	81,4
Самбір	35,0	88378,8	2525,1	47196,5	53,4
Стрий	60,3	170918,6	2834,5	87238,3	51,0
Трускавець	29,7	86767,9	2921,5	32191,2	37,1
Червоноград	82,8	231669,3	2797,9	152968,4	66,0

Продовження таблиці 1

Міста	Чисел. нас., тис. ос	Доходи всього, тис. грн	у розрахунку на одного меш., грн	у т.ч. трансф., тис. грн	у % до дох. бюджету
	2012 рік				
Львів	758,6	2611636,8	3442,7	905505,6	34,7
Борислав	37,1	147261,2	3969,3	106048,6	72,0
Дрогобич	98,1	333272,6	3397,3	227181,2	68,2
Моршин	6,1	30023,3	4921,9	10381,7	34,6
Новий Розділ	28,8	97642,0	3390,3	78634,9	80,5
Самбір	35,0	114842,3	3281,2	68386,8	59,5
Стрий	60,2	218982,0	3637,6	122656,2	56,0
Трускавець	29,6	108882,1	3678,4	44525,5	40,9
Червоноград	82,7	284676,5	3442,3	196669,9	69,1

Закінчення таблиці 1

Міста	Чисел. нас., тис. ос	Доходи всього, тис. грн	у розрахунку на одного меш. грн	у т.ч. трансф. тис. грн	у % до дох. бюджету
	2013 рік				
Львів	759,1	2562386,0	3375,6	737896,3	28,8
Борислав	37,2	164441,4	4420,5	114817,6	69,8
Дрогобич	98,1	345239,7	3519,3	231306,0	67,0
Моршин	6,0	31145,6	5190,93	9766,0	31,4
Новий Розділ	28,8	104404,7	3625,2	83615,0	80,1
Самбір	34,9	114734,8	3287,5	66816,2	58,2
Стрий	60,1	218474,8	3635,2	117548,5	53,8
Трускавець	29,5	110080,6	3731,5	40292,1	36,6
Червоноград	82,4	283978,4	3446,3	180915,8	63,7

**Складено авторами з використанням звітів про виконання бюджету вказаного міста*

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Водночас радикальні зміни в суспільно-політичному житті України кінця 2013 початку 2014 рр. окреслили нові передумови для бюджетної політики держави та її регіонів. Децентралізація влади викристалізувала низку проблем бюджетної політики, які в умовах надмірної адміністративної вертикалі минулої влади перебували в прихованому стані, багато питань впровадження реформ у бюджетній сфері залишилось відкритими, а непрозора бюджетна політика на рівні міст дискредитує демократичну систему управління, провокує соціальну апатію, що в кінцевому результаті негативно позначається на їх загальному соціальному, культурному та економічному становищі.

Метою статті є проведення аналізу і оцінки рівня виконання бюджетів міст обласного значення Львівської області, систематизація ризиків, що негативно впливають на виконання міських бюджетів та визначення напрямів підвищення ефективності управління бюджетними коштами.

Виклад основного матеріалу. Виходячи з усвідомлення пріоритетності окреслених проблем, автор дослідження сконцентрувала свою увагу навколо аналізу питань планування та виконання бюджетів міст обласного значення Львівської області. Зазначене аргументується тим, що в питаннях управління бюджетними ресурсами міст ключова позиція належить саме бюджетному плануванню, оскільки його ефективність є запорукою дисбалансів між запланованими доходами та доведеними для виконання видатками, а отже і дефіциту місцевих бюджетів.

Проведений аналіз планування та виконання доходів бюджетів міст Львівщини за 2011-2013 рр. дозволив виокремити певні його особливості. Так, у процесі дослідження було встановлено, що бюджети всіх міст Львівщини (окрім Моршина і Трускавця) були нереалістичними і не виконувались впродовж ввизначеного періоду (рис. 1). Серед чинників, які суттєво вплинули на формування міських бюдже-

тів Львівщини в досліджуваному часовому діапазоні, варто виділити: ухвалення Податкового кодексу, який набув чинності з 01 січня 2011 року та внесення змін до Бюджетного кодексу України. Зазначені фактори призвели до посилення централізації фінансових ресурсів на державному рівні в силу зменшення кількості місцевих податків, що, в свою чергу, посприяло зростанню залежності органів місцевого самоврядування від трансфертів з Державного бюджету табл. 1.

Вважається, що дане явище слід розглядати в площині невідповідності бюджетного планування реаліям (це стосується формульних розрахунків, які не враховують у повному обсязі: а) особливостей соціально-економічного розвитку окремих регіонів; б) одноразових надходжень доходів до місцевих бюджетів; в) скорочення кількості працюючих у секторах економіки; г) наявної мережі бюджетних установ тощо).

Іншим, чималим недоліком якісного бюджетного планування є відсутність узгоджених розрахунків по дохідній базі місцевих бюджетів між Мінфіном і Міндоходами щодо наявної податкової бази та очікуваного її виконання. До слова, за 2013 рік із 30 бюджетів Львівської області, 24 не виконано. При цьому, слід зазначити, що найбільших втрат доходів зведений бюджет Львівщини зазнав від недоотримання надходжень від податку на доходи фізичних осіб (який є основним бюджетоформуючим податком) та від нездійсненого продажу землі. Ситуацію погіршило недоотримання запланованих обсягів міжбюджетних трансфертів.

Фахівцями та експертами з даної проблематики така ситуація пояснюється недостатнім рівнем економічної, фіскальної та організаційної роботи як відповідних служб місцевих органів влади, так і адміністратора надходжень щодо моніторингу стану надходжень платежів до місцевих бюджетів та аналізу тенденцій таких надходжень.

Основним джерелом наповнення дохідної частини бюджетів міст обласного значення Львівщини й надалі залишаються надходження від сплати *податку на доходи фізичних осіб*, попри те, що цей податок регулюється ВРУ та КМУ, а органи місцевого самоврядування не мають жодного впливу на його зростання. Зазначимо, що ПДФО є найстабільнішим джерелом доходів у бюджетній системі як регіонів зокрема, так і України в цілому. У підтвердження сказаного додамо, що по Україні у 2007-2011 рр. обсяги надходжень від сплати ПДФО сягали 4,5–4,9% ВВП [9].

Аналіз надходжень по даному податку в розрізі досліджуваних міст засвідчив існування наступних тенденцій: а) жодне місто на протязі 2011-2013 рр. (за виключенням Моршина – всі роки і Трускавця – у 2012-2013 рр.) не забезпечило виконання планових показників; б) питома вага надходжень даного податку у дохідній частині загального фонду по всіх містах становить більше 70% (за виключенням м. Трускавця), а в містах Львів, Новий Розділ, Самбір та Червоноград – понад 80%. Зазначимо, що такі тенденції є практично незмінними впродовж 2011-2013 рр. Для порівняння – в 2013 р. значення даного показника по обласному бюджету Львівської області складало 85,9%, а по Україні – 60,6%; в) невисокий рівень надходжень по даному податку (у межах 60%) у м. Трускавець компенсувався сплатою податку на землю.

Другим важливим джерелом наповнення міських бюджетів Львівщини є *плата за землю*. З цього джерела до зведеного бюджету Львівської області в 2012 р. надійшло 348662,5 тис грн, що на 38216,4 тис грн більше за відповідний показник 2011 р. Починаючи з 2012 р. простежується тенденція до зростання обсягів надходжень по даному податку. Дана ситуація пояснюється тим, що бюджети місцевого самоврядування починаючи з 2011 р. (з внесенням змін до діючого Бюджетного кодексу України) почали отримувати всю суму надходжень від земельного податку. Важливо наголосити, що такі міста як Новий Розділ та Стрий вирізняються своєю стабільністю по сплаті даного податку впродовж аналізованого часового інтервалу; а Львів, Дрогобич, Самбір та Червоноград у 2013 р. не змогли забезпечити виконання надходжень по даному податку на рівні 2012 р., у той час як м. Моршин продемонструвало зростання надходжень на 6,6% (а в порівнянні з 2011 р. надходження по даному податку зросли в двічі). Цікавим є і той факт, що місто-курорт Трускавець має майже в тричі вищий показник надходжень податку на землю в розрахунку на одного мешканця, аніж місто Львів, а для Нового Роздолу даний вид податку не є бюджетоформуючим (табл. 2).

Завдяки прогресивним змінам (*змінено терміни сплати та введено нові ставки оподаткування*), запровадженим Податковим кодексом у частині сплати *єдиного податку* серед більшості міст Львівщини спостерігалося значне зростання його обсягів. Так, у за період з 2011 по 2013 рр. такі міста як Львів, Дрогобич, Стрий та Червоноград збільшили обсяги надходжень від даного податку більш як в 3,3; 3,52; 3,33 та 3,1 рази відповідно (рис. 2). На відміну податку на землю, для міст-курортників, даний податок не відіграє ключову

Таблиця 2

Плата за землю в доходах бюджетів міст Львівщини

Міста	2011 рік			2013 рік		
	обсяг надходжень, тис. грн	на одного мешканця	у % до доходу	обсяг надходжень, тис. грн	на одного мешканця	у % до доходу
Львів	156980,00	206,55	7,50	162811,20	214,48	6,35
Борислав	3187,90	85,70	2,59	6234,00	167,58	3,79
Дрогобич	16151,50	163,64	5,84	15986,40	162,96	4,63
Моршин	1975,80	323,90	8,20	4190,00	931,11	13,45
Новий Розділ	1025,30	35,98	1,27	978,90	33,99	0,93
Самбір	2961,10	84,60	3,35	2842,90	81,46	2,47
Стрий	13428,00	222,69	7,85	13071,40	217,49	5,98
Трускавець	15440,80	519,89	17,80	18056,80	612,09	16,40
Червоноград	7103,60	85,79	3,07	6778,30	82,26	2,39

**складено з використанням звітів про виконання бюджетів за вказаний рік ЛОДА*

роль в зведених доходах міст, хоча в доходах спеціального фонду і займає третю частину.

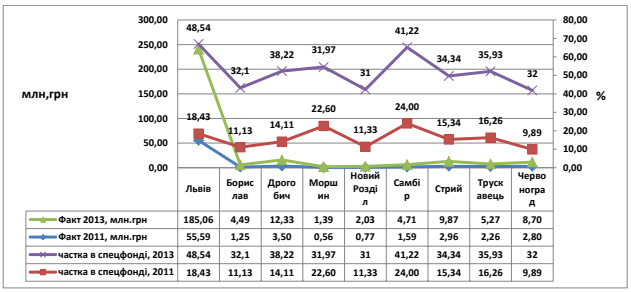

Рис. 2. Динаміка надходжень по єдиному податку по містах Львівщини за 2011-2013 рр., млн грн

**складено з використанням звітів про виконання бюджетів ЛОДА*

Попри скорочення кількості *місцевих податків і зборів* (з 14 до 5), заборону запровадження податків і зборів, не передбачених Податковим кодексом України, та неможливість самостійного визначення їх ставок, у 2013 р. порівняно з 2011 р. спостерігалося суттєве зростання їх надходжень. Зазначене пояснюється змінами до Податкового кодексу (в частині введення в дію ст. 265 Податкового кодексу, згідно якої запроваджується податок на нерухоме майно, відмінний від земельної ділянки), які вступили в дію з 01.01.2013 р. Найбільша частка в структурі місцевих податків належить єдиному податку(зарахування якого до місцевих є виправданою) та коливається в межах від 55,8% для Трускавця до 84,8% для Нового Роздолу в 2011 р. Зазначена тенденція мала місце і в 2013 р. Збір за запровадження деяких видів підприємницької діяльності посідає друге місце в структурі місцевих податків. Зазначимо, що цей вид збору складає найвищий рівень надходжень, рівно як і туристичний збір, у містах Моршин та Трускавець впродовж всього аналізованого періоду.

У структурі *неподаткових надходжень* в 2012 р. практично по всіх адміністративних одиницях домінуючим джерелом були власні надходження бюджетних установ, частка яких коливалася в межах від 54% по м. Львову до 82% по місту Моршин. Адміністративні збори та платежі посідають друге місце по даному виду надходжень для всіх міст, за виключенням Моршина та Трускавця для яких вони складають менше 1%. Дана тенденція була характерною і для 2013 р., хоча мала певні особливості: для міста Борислава доходи від власності та підприємницької діяльності в 2013 р. складали – 79371,3 тис. грн, інші неподат-

Рис. 3. Структура неподаткових надходжень місцевих бюджетів Львівської області в 2013 р., %

кові надходження по місту Моршин були взагалі відсутні (рис. 3).

Не на користь існуючої системи розподілу міжбюджетних трансфертів свідчать дані рис. 4. Так, в 2013 р. адміністративно-територіальні одиниці, які мають достатньо високий рівень власних надходжень (наприклад, м. Моршин, Трускавець, Стрий) більше як на 30% дотувалися з державного бюджету. Мінімальна частка трансфертів у 2013 р. становила 29,3% (м. Львів); максимально рекордний її рівень сягнув 80,96% (м. Новий Розділ).

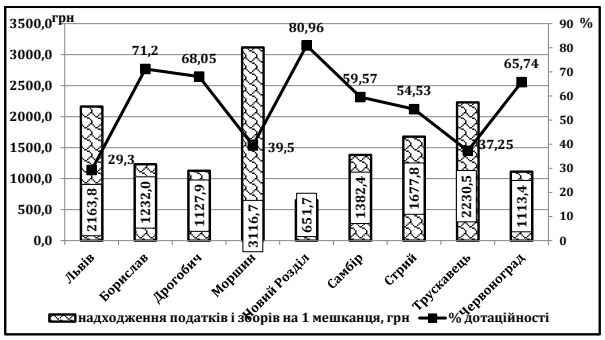

Рис. 4. Розподіл надходжень податків і зборів до місцевих бюджетів Львівської області в розрахунку на 1 мешканця в 2013 р., тис. грн

Висновки і пропозиції. Таким чином, результати аналізу та оцінки планування та виконання бюджетів міст обласного значення Львівської області дозволяють зробити певні висновки та узагальнення:

1) сучасні тенденції формування місцевих бюджетів не відповідають потребам зміцнення місцевого самоврядування. Дана проблема пов'язана, у тому числі, з чинними змінами до Бюджетного кодексу України, які з однієї сторони, сприяли зміцненню дохідної бази місцевих бюджетів, з іншої – істотно послабили їх фінансову спроможність. Проведений аналіз процесів формування місцевих бюджетів Львівської області підтвердив, що місцеві бюджети відчувають гостру нестачу власних фінансових ресурсів, частка яких у загальному обсязі доходів є мізерною. Зазначене свідчить про високу фінансову залежність від державного фінансування.

2) низький рівень прозорості бюджетного планування. Проблеми цієї групи пов'язані з принципом формування бюджету «згори, а не знизу». Йдеться про те, що в Україні і надалі зберігається практика доведення напрацьованих у закритому режимі показників, на які муніципалітети, у переважній більшості, не мають інструментів впливу. Реальна потреба місцевих бюджетів у коштах, обрахована на підставі галузевих нормативів Міністерством фінансів не береться до уваги, позаяк це не є фінансово-бюджетною категорією. Окрім того, з року в рік не виконуються в повній мірі норми ст. 38 Бюджетного кодексу України щодо подання до проекту держбюджету детальних розрахунків та аналітичних даних з обґрунтуванням особливостей визначення показників місцевих бюджетів і міжбюджетних взаємовідносин. Неефективність бюджетного планування підсилюється закритістю розрахунків податкової спроможності територій і механізмів, затвердження планових показників за податками і зборами в розрізі всіх муніципалітетів, а також відсутністю вільного доступу до розрахунків розмірів фінансових нормативів бюджетної забезпеченості за видами місцевих бюджетів та галузями бюджетної сфери.

З метою підвищення рівня прозорості бюджетного процесу, доцільним є запровадження практики подання детального розрахунку розмірів фінансових нормативів бюджетної забезпеченості за функціями та видами місцевих бюджетів, галузями бюджетної сфери та в розрізі контингенту, які слід оприлюднювати Міністерству Фінансів України разом із Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік.

3) недосконаліть системи прогнозування дохідної бази місцевих бюджетів. Точні прогнози – це рідкість, однак якщо навіть прийняти цей аргумент, для вітчизняної бюджетної системи відкритим залишається питання адекватного реагування на зміни кон'юнктури, невиправдано оптимістичних очікувань тощо. Дану проблему експерти розглядають у площинах: відсутності механізму компенсації помилок при плануванні доходів місцевих бюджетів та міжбюджетних трансфертів та невідповідності бюджетного планування реаліям.

4) недосконалий механізм проведення Державною казначейською службою бюджетних платежів, що здійснюються органами місцевого самоврядування.

Проблеми із блокуванням та затримками проведення платежів за видатками місцевих бюджетів з кожним роком набувають все більш масового та систематичного характеру. У результаті місцеві органи управління маючи гроші на рахунках, просто не можуть ними скористатися. При цьому блокуються незахищені видатки місцевих бюджетів, тобто ті, які могли б забезпечити розвиток територій, а не поточне споживання. У підтвердження сказаного додамо, що за останні 4-5 років по м. Львову платіжні доручення місцевих органів влади за наявності коштів не виконуються органами держказначейства в середньому від 5 до 10 днів, а станом на кінець грудня 2012 р. на рахунках розпорядників коштів міського бюджету з вини органів держказначейства не виконано платіжних доручень на 28,1 млн грн Як наслідок: розпорядники бюджетних коштів змушені були проводити видатки на погашення заборгованості за товари і послуги, отримані у минулому році, за рахунок призначень, передбачених у бюджеті на 2013 р.

Список літератури:

1. Луніна І. О., Короткевич О. В., Вахненко Т. П. Державні фінанси України та їх вплив на економічний розвиток: Наук. доп. / НАН України; Інститут економічного прогнозування. – Київ, 2000. – 96 с.
2. Боднарук Т. Г. Роль місцевих бюджетів у забезпеченні суспільного добробуту / Т. Г. Боднарук // Вісник національного університету водного господарства та природокористування. – 2003. – № 1(20). – С. 474–479.
3. Засади формування бюджетної політики держави / [М. М. Єрмошенко, С. А. Єрохін, І. О. Плужніков та ін.]: монографія. – Київ: НАУ, 2003. – 284 с.
4. Огонь Ц. Г. Проблеми підвищення ефективності формування та використання бюджетних коштів / Ц. Г. Огонь// Наукові праці НДФІ. –Вип. 4 (33). – 2005. – С. 27–33.
5. Усков И. В. Бюджетная политика в условиях трансформации системы местных финансов в Украине / Усков И. В.: моногрфия. Симферополь: ИТ «АРИАЛ», 2012. – 452 с.
6. Лисяк Л. Концептуальні засади бюджетної політики у сфері державних видатків / Л. Лисяк // Формування ринкової економіки в Україні. –2009. – Вип. 19. – С. 358–364.
7. Зимовець В. Структура державних видатків та економічне зростання: теоретичний аспект / В. Зимовець // Економіка і держава. – 2006. – № 6. – С. 17–20.
8. Илларионов А. Размеры государства и экономический рост / А. Илларионов, Н. Пивоварова // Вопросы экономики. – 2002. – № 9. – С. 18–45.
9. За даними Інституту бюджету та соціально-економічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ibser.org.ua/news/435/?lang=ua

Возняк Г. В.
Институт региональных исследований
Национальной академии наук Украины

БЮДЖЕТЫ ГОРОДОВ: СОВРЕМЕННЫЕ ВЫЗОВЫ И ВОЗМОЖНОСТИ ДЛЯ БУДУЩЕЙ БЮДЖЕТНОЙ ПОЛИТИКИ

Резюме
Проведена оценка выполнения местных бюджетов на примере Львовской области. На основе выполненого анализа установлены предполагаемые угрозы, негативно влияющие на формирование и выполнение бюджетов. Предложены пути повышения эффективности управления финансовыми ресурсами территориальных громад.

Ключевые слова: местные бюджеты, доходи, расходы, бюджетный процес, бюджетна политика.

Voznyak H. V.
Institute for Regional Studies
National Academy of Sciences of Ukraine

BUDGETS OF THE CITIES: MODERN CHALLENGES AND OPPORTUNITIES FOR FUTURE BUDGETARY POLICY

Summary
A budget execution level of the Lviv areas cities has been estimated. The risks and threats which negatively affect the budgets formulation and execution have been identified from the above analysis. The directions of the efficiency improving of the community finance management have been outlined.

Key words: budget of city, incomes, expenses, budgeting, fiscal policy.